

Nie ste v tom sami

Centrum pedagogiky
a psychologického
poradenstva na SPU

strana 2

Na FBP školili syrárov

Z akreditovaného
kurzu Syrárstvo

strana 3

my green
university

poľnohospodár

spravodajca Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

ročník 64 | číslo 7 | 20. marec 2020 | nepredajné

Tohtoročný marec – mesiac kníh v znamení opatrení

Všetko sa mení, už nič nie je také ako bývalo. Kliše alebo len holý fakt? Túto vetu môžeme uviesť v pozitívnom kontexte, s potešením nad zmenami, ale aj v kontexte negatívnom, v smútku a rozčarovaní z toho, čo doba prináša. Všetko sa mení a už nič nie je také ako bývalo ani vo svete kníh. Milovníkov kníh možno trápi, že knihy akoby stratili svoje dominantné postavenie, číta ich oveľa menej ľudí. Dnes mnohé deti dávajú prednosť počítačovým hrám a videám na YouTube pred peknou rozprávkovou knihou. Mnohé, no určite nie všetky. Niekedy stačí navštíviť niektoré verejné knižnice a presvedčíme sa, že to nie je až také zlé. Ešte vždy do knižníc chodí veľa ľudí a hlavným dôvodom sú, pravdaže, knihy a aktivity s nimi súvisiace. Málokto vie, aké skvelé podujatia robia verejné knižnice práve na podporu čítania mládeže a koľkým dospelým čitateľom prinášajú knihy z knižníc každodennú radosť. Týždeň slovenských knižníc (TSK), ktorého 21. ročník prebehol od 2. do 8. marca sa snažil propagovať a viac zviditeľňovať, pripomínať zmysel knižníc, kníh a najmä čítania. Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU v Nitre sa tradične do TSK zapája rôznymi podujatiami a tiež počas celého roka robí viaceré aktivity na podporu čítania (nielen odbornej literatúry, ale aj beletrie). Prečo? Dnešný informačný svet je mimoriadne bohatý. Na webe nájdeme odpovede na všetky naše otázky, ale nie vždy správne. Jedným z dôvodov prečo treba prácu s knihou podporovať a propagovať aj v akademickom prostredí je, že chceme z našich absolventov vychovať rozhladených a kriticky rozmyšľajúcich ľudí. Aby vedeli posúdiť kvalitu a hodnovernosť informácií a nestávali sa z nich ľahké obete dezinformácií či klamstiev. A dobré knihy sú v tom veľmi nápomocné. V zložitej situácii, keď na SPU v Nitre boli vyhlásené opatrenia proti šíreniu koronavírusu, dočasne od 9. marca zrušená prezenčná výučba, sme sa opäť presvedčili, že knihy sú pre našich študentov potrebné. Množstvo telefonátov a e-mailov od študentov s otázkami, ako sa dostanú ku knihám, ktoré budú potrebovať, by bolo skutočne povzbudzujúce, keby sa nespájali so zložitou situáciou v ktorej sa svet ocitol. Dúfajme, že aj tá sa rýchlo zmení – k lepšiemu. *Mgr. Beáta Bellérová, PhD., riaditeľka Slovenskej poľnohospodárskej knižnice pri SPU v Nitre*

Na Slovensku po prvýkrát otestovali hnojenie repky olejnej pomocou senzora. Výskum Katedry strojov a výrobných biosystémov TF prebieha na Vysokoškolskom poľnohospodárskom podniku SPU, v stredisku Oponice. Viac čítajte na strane 2

Foto: archív KSVB

Vedenie univerzity a fakúlt diskutovalo s riaditeľmi a zástupcami SOŠ

Inštitucionálne podporiť spoluprácu fakúlt SPU v Nitre so strednými odbornými školami (SOŠ) na Slovensku a dostať vzájomnú spoluprácu na kvalitatívne vyššiu úroveň bolo hlavným cieľom stretnutia vedenia SPU a fakúlt s riaditeľmi a zástupcami SOŠ. Stretnutie spojené s diskusiou sa konalo na pôde univerzity 26. februára a prinieslo mnoho podnetov.

Ako uviedla rektorka SPU doc. Klaudia Halászová, je známe, že počty študentov na vysokých školách klesajú. „Asi 65 percent prvákov našej

univerzity pochádza zo stredných odborných škôl. Táto platforma je pre nás nesmierne dôležitá.“

pokračovanie na strane 2

Stretnutie s riaditeľmi a zástupcami SOŠ otvorila rektorka SPU v Nitre Klaudia Halászová

Foto: za

Slovensko sa stalo zakladajúcim členom svetového výskumného združenia pre potraviny, výživu a zdravie. Iniciatívu odštartovala SPU

Prostredníctvom Národnej platformy AgroBioFood Nitra sa Slovensko stalo zakladajúcim členom svetového výskumného združenia pre potraviny, výživu a zdravie, koordinovaného Wageningen University & Research v Holandsku.

Národná platforma AgroBioFood Nitra, ako oficiálny reprezentant Slovenskej republiky vo vzťahu k európskym a medzinárodným iniciatívam a programom, bola vytvorená 28. júla 2016

Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu (MŠVVaŠ) SR na základe Memoranda o spolupráci medzi Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre, Národným poľnohospo-

dárskym a potravinárskym centrom so sídlom v Lužiankach a Bioeconomy Cluster so sídlom v Nitre. Vládný kabinet podporil návrh MŠVVaŠ

pokračovanie na strane 4

SPU prijali za člena európskej platformy pre podporu výskumu šľachtenia a reprodukcie hospodárskych zvierat

EFFAB

FABRE-TP

Na základe iniciatívy Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov sa Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre stala v decembri 2019 členom EFFAB/ FABRE - TP, oficiálnej európskej technologickej platformy, ktorá podporuje výskum a inovácie v oblasti udržateľného šľachtenia a reprodukcie hospodárskych zvierat. FABRE -TP je hlavným kontaktným bodom pre organizácie zaoberajúce sa šľachtením a reprodukciou hospodárskych zvierat v Európe, ktorého cieľom je podnietiť pokrok vo výskume, technologický vývoj a inovácie. Stanovuje priority výskumu v oblasti šľachtenia a reprodukcie hospodárskych zvierat v rámci projektov Horizon Europe. Propaguje udržateľné šľachtenie a reprodukciu hospodárskych zvierat v EÚ, rozvíja výskumné a inovačné programy, nastavuje priority, spája priemysel, vzdelávacie ústavy a tvorcov zákonov a podporuje inovácie. Orga-

pokračovanie na strane 4

TF: Agrion univerzita približuje študentov k praxi

Na Technickej fakulte SPU v Nitre otvorili druhý ročník Agrion univerzity, vďaka ktorej študenti študijných programov obchodovanie a podnikanie s technikou a poľnohospodárskou technikou získajú hlbšie vedomosti a zručnosti z oblasti konštrukcie, predaja a servisu poľnohospodárskej, lesníckej a komunálnej techniky.

Školiaci model, ktorý organizačne zastrešuje Agrion – združenie dodávateľov pôdohospodárskej techniky v SR, prebieha v letnom semestri. Vzdelávanie pod vedením lektorov z jednotlivých členských firiem Agrion zahŕňa aj návštevu dodávateľov techniky s cieľom čo najviac priblížiť študentov k praxi. Každý úspešný absolvent Agrion univerzity získa certifikát, ktorý mu pomôže ľahšie sa etablovať na trhu práce v oblasti predaja a servisu techniky.

TF

Foto: Ján Csillag

Z otvorenia druhého ročníka Agrion univerzity

Milí študenti, nie ste v tom sami. Zo života psychologickej poradne na SPU

Všetci dobre vieme koľko neuspokojených potrieb nás ťaží, koľko protichodných motívov máme nevyriešených, koľko sociálnych konfliktov či už doma, v škole alebo v práci zažívame a koľko morálnych a celospoločenských otázok máme neujasnených. Alebo sa len jednoducho stretávame s ťažkosťami, ktoré život prináša. To, ako to zvládame, ako sa s tým všetkým vieme vysporiadať, závisí najmä od našej vnútornej integrity a osobnostnej výbavy. Dôsledkom toho, že to nie je vždy jednoduché a že sa nám to vždy nedarí, je naša zlá nálada, nepokoj, obavy, strach, úzkosti, neurotické stavy, či depresie. Niečo z toho zažíva každý z nás.

Výnimkou nie sú ani študenti našej univerzity. Zvlášť, ak obdobie nastupujúcej dospelosti už automaticky predznamenáva množstvo úloh v profesijnej a osobnej rovine. V tomto období sa buduje sebavedomie, vlastný svetonázor a miesto pod slnkom. Je potrebné zvládať nielen nároky zo strany školy, ale aj rodičov a sociálneho prostredia. Vysokoškooláci sú vystavení veľkej študijnej záťaži, adaptačnému procesu v škole, na internáte, novým sociálnym vzťahom a väzbám. Niektorí z nich sa vyrovnávajú s partnerskými problémami, iní s nedostatkom lásky, ďalší so svojimi špecifickými potrebami, chorobami alebo inými zložitými situáciami. Toto všetko je potrebné riešiť. Ak ide o niečo, čo nie je veľmi vážne, postačí rozhovor s niekým blízkym. Ak je to zložitejšie, bežný rozhovor zväčša nezaberá. V takýchto prípadoch je vhodné zveriť sa odborníkom v oblasti psychologickej intervencie a poradenstva.

Hoci už dnes existuje sieť odborných pracovísk zaoberajúcich sa psychologickou pomocou, niekedy nie je ľahké sa v danej ponuke zorientovať a niekedy sa aj dostať na rad práve vtedy, keď to najviac potrebujeme. Aj z tohto dôvodu existuje a aj v minulosti existovala na pôde Slovenskej poľnohospodárskej univerzity psychologická poradňa. Poradenská činnosť je jednou z náplní centra, ktoré je súčasťou Fakulty ekonomiky a manažmentu a ktorého názov je Centrum pedagogiky a psychologického poradenstva. Naše pracovisko si už za desaťročia svojho pôsobenia vypočulo od našich študentov veľa osobných a nezriedka dramatických spovedí. Mnohé si ešte pamätá zakladateľka psychologickej poradne na SPU, bývalá vedúca Katedry pedagogiky a psychológie, psychologička pani PhDr. Zdeňka Bátorová, CSc.. Veľkou mierou v pomoci našim študentom prispeli aj ďalší členovia katedry, ktorí z pozície učiteľov pedagogicko-psychologických, didaktických a príbuzných predmetov, mali k študentom vždy veľmi blízko. Dnes sa v tomto humanistickom trende pokúšame pokračovať aj my, členovia centra, konkrétne vedúca CPPP PaedDr. Tímea Šeben Zaťková, PhD., zástupkyňa CPPP a univerzitná koordinátorka pre prácu so študentmi so špecifickými potrebami Mgr. et Mgr. Jana Rybanská, PhD., Mgr. Silvia Virágová, PhD., a PhDr. Miroslav Poláček, PhD. Pre tých, ktorí by sa o nás chceli dozvedieť viac, sú určené aj naše facebookové stránky (Centrum pedagogiky a psychologického poradenstva FEM SPU v Nitre, Psychológia CPPP FEM).

Mnohí sa nás pýtajú aké problémy riešime najčastejšie. Spektrum ťažkostí je naozaj rôznorodé. Napodiv, len zriedka ide o problémy bezprostredne spojené s učením. K najdramatickejším prípadom patrili napríklad postraumatické stresové poruchy, suicidálne myšlienky súvisiace so školou, s konkrétnymi predmetmi a konkrétnymi učiteľmi, sociálne fobie alebo depresívne syndrómy viažuce sa na školskú záťaž a na tlaky, nepochopenie a nepodporenie zo strany rodičov. Našich študentov trápi aj problémy s láskou,

pokračovanie na strane 6

Vedenie univerzity a fakúlt diskutovalo s riaditeľmi a zástupcami SOŠ

pokračovanie zo strany 1

žitá. V poľnohospodárstve chýbajú ľudia, pravidelne dostávame požiadavky praxe na pracovné sily, nevyhnutná je aj generačná obmena. Preto je veľmi dôležitá aktívna spolupráca so strednými odbornými školami, ktoré vychovávajú našich budúcich študentov, nevyhnutné je riešiť spoločné problémy a hľadať spoločné aktivity.“

V rámci programu prorektor pre vzdelávanie prof. Milan Šimko zúčastneným riaditeľom a zástupcom SOŠ predstavil univerzitu, jej fakulty a ponuku študijných programov a odborov. Ako informoval, SPU má v súčasnosti 5677 študentov, ponúka 91 akreditovaných študijných programov (z toho 13 v anglickom jazyku) v siedmich odboroch. Zároveň priblížil aktivity univerzity vo vzťahu k stredným školám, najmä prezentáciu SPU na veľtrhoch pomaturitného vzdelávania, organizovanie dní otvorených dverí, Dňa vysokoškooláka, Dňa techniky, letných škôl, účasť univerzity na poľnohospodárskych výstavách a veľtrhoch, Celoslovenských dňoch poľa, prípadových štúdiách a pod. „Aj prostredníctvom organizovania či účasti SPU na rôznych aktivitách sa zúčemcovia o štúdium, ale aj široká verejnosť, môžu dozvedieť informácie o univerzite, o možnostiach štúdia, ponuke študijných programov, vedeckej a výskumnej činnosti, internacionalizácii, absolvovaní praxe, možnostiach ubytovania, kultúrneho a športového vyžitia a podobne,“ povedal prorektor. Následne dekan predstaviť ponuku štúdia a aktivity na jednotlivých fakultách.

V rámci diskusie sa hovorilo o viacerých problémoch a odznelo množstvo podnetov. Vedenie SPU, riaditelia a zástupcovia SOŠ sa zhodli, že treba spoločne popularizovať poľnohospodárske a potravinárske odbory. Predstavitelia SOŠ by v rámci kariérneho poradenstva uvítali ucelene prepojiť aktivity, rozšíriť prezentáciu vysokoškolských peda-

gógov, ale aj študentov a absolventov SPU na pôde stredných škôl. Zdôraznili, že chýba jednotná politika v odbornom školstve. „V Slovenskej republike asi 60 % študentov študuje v oblasti spoločenských vied, preferované sú ekonomické a technické vedy. Chýbajú nám však absolventi klasických poľnohospodárskych odborov, pekári, mäsiari, zoolatenci a ďalší,“ odznelo na stretnutí.

Hovorilo sa aj o problematike nastavenia stredoškolského štúdia a zvládnutia vysokoškolského štúdia prvákmi zo SOŠ. Viacerí konštatovali, že veľkým problémom pre prvákov SOŠ je matematika, chémia a fyzika. Prodekanka FEM Ing. Iveta Košovská, PhD., informovala, že Katedra matematiky ponúka študentom Slovenskej poľnohospodárskej univerzity možnosť doučiť sa matematiku v doplnkovom čase. Pedagógovia katedry ponúkajú pre zúčemcov aj individuálne konzultácie matematiky.

Pokiaľ ide o aktivity univerzity smerom k stredným školám, účastníci diskusie sa zhodli, že nevyhnutné je zladíť termíny podujatí organizovaných univerzitou pre stredoškoolákov, najmä Dňa vysokoškooláka, s ich aktivitami na školách, najst vhodné termíny, aby sa mohlo čo najviac zúčemcov zúčastniť na podujatiach ponúkaných univerzitou. Riaditelia by tiež uvítali, aby sa v rámci konferencie stredoškolskej odbornej činnosti zapojili do poroty aj pedagógovia z SPU. Tiež by uvítali širšie prezentovanie SPU na pôde stredných škôl, určené nielen pre študentov, ale aj rodičom žiakov a pedagógom. V neposlednom rade by boli veľkým prínosom kurzy pre učiteľov odborných predmetov či kurzy celoživotného vzdelávania organizované SPU.

Renáta Chosraviová

Učebnicu Chov koní slávnostne uviedli do života

Chov koní patrí v posledných desaťročiach medzi najviac sa rozširujúce odvetvia poľnohospodárstva a spoločenskej sféry. A práve v tomto roku má študijný program (ŠP) hipológia na našej univerzite malé jubileum – desať rokov.

Autorský kolektív popredných hipologických odborníkov na Slovensku pod vedením prof. Ing. Marka Hala, PhD., gestora uvedeného ŠP, zostavil vysokoškolskú učebnicu Chov koní. Do života ju slávnostne uviedli 14. februára na Katedre špeciálnej zootechniky Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov. Prof. Marko Halo v úvode svojho

vystúpenia priblížil prípravu a tvorbu tohto diela. Poďakoval spoluautorom a Vydavateľstvu SPU, ktoré sa podieľalo aj na grafickom stvárnení publikácie. Generálny riaditeľ sekcie poľnohospodárstva MPaRv SR Ing. Štefan Ryba, PhD., pošibaním jazdeckým bičikom uviedol učebnicu do života a poprial všetkým študentom veľa úspechov.

r

Zo slávnostného uvedenia do života učebnice Chov koní

Foto: archív KŠZ

Projekt SUSCOF vyzýva k udržateľnej spotrebe potravín

Podľa správ Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) sa každoročne jedna tretina celosvetovej produkcie potravín (približne 1,3 mld. ton) v dôsledku nezodpovednej spotreby vyhodí. S dôrazom na tieto problémy a výzvy sa Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre zapojila do projektu SUSCOF - Hodnotenie a zmena správania sa dospelých pri trvalo udržateľnej spotrebe potravín.

Projekt SUSCOF (č. 2018-1-TR-01-KA-204-058739) je navrhnutý ako trojročný strategický partnerský projekt v oblasti vzdelávania dospelých s cieľom rozvíjať sociálne vedomie o udržateľnej konzumácii potravín. Víziou navrhova-

ného projektu je ponúknuť efektívny, podrobný a značkový nový index SCOFI, ktorý odhaľuje vzorec spotreby dospelých s cieľom jej znížovania, ako aj vytvorenie aplikácie MySusCof.

pokračovanie na strane 4

Foto: za

S indickými hosťami o záhradníctve, vinohradníctve a kvalite potravín

Na pôde SPU v Nitre privítali delegáciu vedeckých pracovníkov z indického štátu Arunáčalpradéš, ktorú viedol hlavný tajomník tamojšej vlády Naresh Kumar. Stretnutie sa uskutočnilo pod záštitou dekana Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre prof. Dušana Igazu.

Hostia prejavili prioritný záujem o oblasť záhradníctva, poľnohospodárstva, vinohradníctva, produkcie a kvality potravín na Slovensku a ich spoločenský presah. Zaujímali sa najmä o vzdelávacie a výskumné aktivity FZKI a Fakulty biotechnológie a potravinárstva, ktoré im predstavili prodekanky oboch fakúlt: Ing. Mária Biľušová, PhD., a prof. Adriana Kolesárová.

V rámci stretnutia navštívili členovia indickej delegácie aj VC AgroBioTech, kde sa zoznámili s hlavnými výskumnými aktivitami a možnosťami spolupráce.

KC

Na Slovensku po prvýkrát vyskúšali hnojenie repky pomocou senzora. Výskum prebieha na VPP v Oponiciach

Výskumný tím Katedry strojov a výrobných biosystémov systémov Technickej fakulty SPU v Nitre rozšíril v tomto pestovateľskom roku testovanie variabilného hnojenia obilnín aj na porasty repky olejnej. Je to po prvýkrát, čo sa na Slovensku využil tento spôsob hnojenia repky.

Výskum prebieha na Vysokoškolskom poľnohospodárskom podniku (VPP) SPU v Nitre, v stredisku Oponice. Senzor Isaria, ktorý tu testujú v rámci dlhodobej spolupráce s firmou Fritzmeier Umwelttechnik, sa využíva na prirahoľovanie plodín dusíkom počas vegetácie. Technicky bolo možné experiment realizovať aj vďaka spoločnosti Agrottrade Group, ktorá pre tieto účely zapožičala najmodernejší rozhadzo-vač priemyselných hnojív.

Výskumné práce na VPP SPU sú zamerané na najmodernejšie technológie presného poľnohospodárstva a ich vzájomné prepojenie. Presné poľnohospodárstvo kombinuje využitie senzorov, informačných technológií, modernej techniky a manažmentu, pričom rešpektuje variabilitu pôdy a porastu. Na rozdiel od tradičného, tzv. uniformného prístupu, keď je na celom pozemku aplikované rovnaké množstvo daného vstupu (hnojenie, seba, chemická ochrana a pod.), variabilný prístup umožňuje optimalizovať dávku na základe potrieb porastu (pôdy) na konkrétnom mieste a plynule ju počas aplikácie meniť podľa meniacich sa vlastností pôdy alebo porastu v priestore parcely. Tohtoročný porast repky je zároveň snímokovaný pomocou bezpilotných lietadiel a informácie dopĺňa meranie vodivosti pôdy a chemické rozboru pôdy.

Vyhodnotenie bude zrejmé po žatve, keď bude porovnaný variant variabilného hnojenia pomocou senzora s tradičným uniformným hnojením.

Doc. Ing. Jana Galambošová, PhD., TF

Na FAPZ začali realizovať projekt Optimalizácia metód fenotypovania: budovanie národnej fenotypovacej platformy

Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre a jej riešiteľský tím na Katedre fyziológie rastlín začal od 1. marca 2020 realizovať dopytovo-orientový projekt v rámci Operačného programu Integrovaná infraštruktúra s názvom: Optimalizácia metód fenotypovania: vybudovanie národnej fenotypovacej platformy, ITMS 313011T813.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

Sprostredkovateľský orgán:

Celková výška oprávnených výdavkov pre projekt je 183 737,02 eur, z toho nenávratný finančný príspevok (NFP) 174 550,17 eur. Realizácia projektu potrvá do februára 2022.

Projekt bol predložený v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie NFP na podporu výskumných medzinárodných projektov schválených v programe H2020, kód výzvy OPVaI-VA/DP/2018/1.1.2-01.

Schválený projekt je komplementárnym projektom k projektu H2020 „European Plant Phenotyping Network 2020 (EPPN 2020)“, ktorého partnerom je aj SPU v Nitre a ktorého cieľom je prepojiť pracoviská EÚ disponujúce linkami pre automatické fenotypovanie, t.j. majú s vysokou excelenciou vybudovanú kvalitnú infraštruktúru, zariadenia umožňujúce exaktne kvantifikovať fenotyp rastlín.

Fenotypovanie je nástroj pre výskum rastlín, pre aplikácie v šľachtení a manažmente pestovania plodín a drevín. Pokrýva široké spektrum dielčích metód od subbunkovej úrovne, po úroveň rastliny, porastu a ekosystému. V súčasnosti je jednou z top tém vo svete vo výskume poľnohospodárskych rastlín, pretože je reálnou cestou k zabezpečeniu potravinovej bezpečnosti v budúcich desaťročiach.

Prostredníctvom účasti tímu z SPU v Nitre na projekte EPPN 2020, je aj Slovensko zapojené do riešenia dielčích otázok tejto témy, ktorá pomáha

vyrobiť dostatok bezpečných, funkčných a smart potravín. Riešenie takto komplexnej témy nie je možné individuálne, ale iba vo veľkých nadnárodných sieťach, s kvalitným manažmentom, medzinárodným rešpektom, dostatočnými skúsenosťami a vybudovanou infraštruktúrou, ktoré ponúkajú príležitosti aj vedcom z krajín a inštitúcií, ktoré zatiaľ nedisponujú takouto zložitou infraštruktúrou. Projekt má ambíciu posilniť riešenie tejto medzinárodnej priority na Slovensku, rozšíriť cieľnú spoluprácu s pracoviskami, ktoré riešia parciálne otázky tohto výskumu, ako aj rozšíriť tento výskumný priestor v našej krajine.

Strategickým cieľom projektu je implementovanie najmodernejších prístupov pre fenomické mapovanie diverzity znakov a funkčných prejavov genetických zdrojov poľných a záhradných plodín a vytáranie databáz fenomických informácií.

Projekt rieši jednu aktivitu nezávislého výskumu a vývoja: Moderné fenomické prístupy pre zefektívňovanie využívania biologického potenciálu genetických zdrojov plodín pre produkciu potravín s vysokou úžitkovou a pridanou hodnotou v meniacich sa podmienkach prostredia

K napĺňaniu uvedeného cieľa prispievajú aj priezové ciele - podporiť slovenskú fenotypovacu platformu projektu EÚ „European Plant Phenotyping Network 2020“ (731013/EPPN2020), využiť výskumný a inovačný potenciál základného pracoviska KFR FAPZ SPU a Laboratória produkčnej fyziológie Výskumného centra AgroBio-Tech, rozšíriť daný interdisciplinárny priestor a medzinárodnú spoluprácu pre dosiahnutie medzinárodne rešpektovaných výsledkov v platfor-

me EÚ „Rastliny pre 3. tisícročie“, ako aj posilniť medzinárodnú pozíciu tímu, rozvoj vedeckovýskumných kapacít a prenos najnovších vedeckovýskumných poznatkov do praxe.

V rámci projektu sa budú riešiť štyri témy: Fenomické prístupy hodnotenia genetických zdrojov poľných, záhradníckych plodín a liečivých rastlín pre zlepšenie produkčnej výkonnosti a adaptability na dopady klimatických zmien, Biotechnologické prístupy, analýzy kritickej úrovne a účinkov biostimulátorov, ako potenciálne benefičných látok a toxických látok kumulovaných v poľnohospodárskej krajine z hľadiska regulácie mechanizmov rastu a vývinu rastlín, Rozvoj aplikácií a využitie neinvazívnych metód genetickej diverzity genofondu plodín pre analýzu kvalitatívnych znakov a identifikáciu unikátnych genotypov s pridanou hodnotou s vysokým obsahom biologicky cenných látok a potenciálnych nutraceutík, Vývoj nových technologických postupov, tvorba protokolov, využívanie vysokocitlivých senzorov pre charakteristiku zmien optických vlastností listov apredikciu zmien rastovo-produkčných vlastností rastlín v meniacich sa podmienkach prostredia.

Predpokladanými výsledkami a výstupmi projektu bude národná fenotypovacia platforma Sk-PPN, tvorená inštitúciami z akademickej, výskumnej a privátnej sféry, pre zefektívnenie šľachtiteľskej praxe a aplikovaného výskumu. Vytvorenie platformy umožní partnerom na Slovensku mať prístup k informáciám, pripravovaným iniciatívam a inováciám zo strany európskych partnerov, ako aj prístup na pracoviská EÚ partnerov. Riešenie projektu prinesie originálne vý-

sledky, komplementárne k cieľom EPPN2020.

K ďalším výsledkom a výstupom bude patriť metodika využitia genomických a fenomických markerov (aplikačný výstup), metodika využitia fyziologických prístupov a genomických mechanizmov hodnotenia bezpečnosti pre testovanie kvalitatívnych znakov genetických zdrojov s dôrazom na zvýšený obsah vybraných biologicky cenných látok, databázy nameraných údajov a obrazovej dokumentácie rastlinných orgánov genetických zdrojov rastlín, ktoré budú dostupné pre post-hoc analýzy a meta-analýzy aj po skončení projektu.

Tiež bude vytvorená a podrobne charakterizovaná uššia, fenotypovo dobre definovaná kolekcia genetických zdrojov pre ďalšie fyziologické, genetické a genomické analýzy prístupná aj v období po skončení projektu.

Výsledkom projektu bude rozšírenie poznania v danej oblasti, ktoré prostredníctvom vedeckých článkov v špičkových vedeckých časopisoch a monografických publikácií bude slúžiť ako základ ďalších vedeckých a aplikačných výstupov.

Riešiteľský tím projektu, ktorý vedie prof. Ing. Marián Brestič, CSc., bol v roku 2017 zaradený medzi špičkové výskumné tímy SR, akreditované Akreditačnou komisiou MŠ VVaŠ a dosahuje permanentne vynikajúce vedecké výsledky publikované v popredných medzinárodných časopisoch a monografiách vydavateľstiev Springer a Elsevier. V stredoeurópskom výskumnom priestore patrí k unikátnym svojou infraštruktúrou a interaktivitou so zahraničnými partnermi.

Ing. Eva Hečková,
manažérka monitoringu projektu

Na FBP školili syrárov

Na Katedre technológie a kvality živočíšnych produktov Fakulty biotechnológie a potravinárstva sa 7. – 21. februára uskutočnil akreditovaný kurz Syrárstvo, ktorý v rámci celoživotného vzdelávania poskytuje SPU.

Kurz v rozsahu 40 hodín bol určený začínajúcim farmárom, farmárom spracúvajúcim mlieko a pracovníkom družstevných mliekarní. Prednášala im doc. Margita Čanigová, (odborná garantka kurzu), prof. Dana Tančinová a Ing. Peter Zajác, PhD. Účastníci získali informácie o výbere mlieka pre výrobu syrov, čistých mliekarenských kultúrach, syridlách, o základných krokoch výroby syrov a najčastejších chybách syrov. Dozvedeli sa o legislatívnych podmienkach výroby syrov, správnej výrobnéj praxi a systéme HACCP. Získané vedomosti si overili aj prakticky v laboratóriu.

Úspešní absolventi získali Certifikát o absolvovaní akreditovaného programu ďalšieho vzdelávania. Kurz bol hodnotený veľmi pozitívne, účastníci ocenili komplexnosť, správny výber lektorov a možnosť praktického skúšania. r

Ilustračné foto: IT

Patrik Kósa: Snaha a úsilie sú vždy určitým spôsobom ocenené, a to potom motivuje človeka k ďalším, odvážnejším cieľom

Jedným z laureátov už tradičnej súťaže Študentská osobnosť roka, ktorá sa konala v decembri minulého roka, bol aj Ing. Patrik Kósa, z Technickej fakulty SPU v Nitre, ktorý zvíťazil v kategórii Hutníctvo, strojárstvo, energetika.

Mohli by ste nám objasniť v čom spočíva vaša činnosť a aké aktivity v oblasti rozvoja vzdelávania vykonávate?

V súčasnosti študujem v treťom ročníku doktorandského študijného programu riadiace systémy vo výrobnej technike na Technickej fakulte. Moja činnosť je zameraná na výskum a vývoj inovatívnych technológií a zariadení pre poľnohospodárstvo a priemysel. Už od čias bakalárskeho štúdia sa okrem toho venujem aj vývoju a výrobe jednoúčelových školiacich strojov, ktoré umožňujú zlepšiť uplatniteľnosť absolventov našej fakulty. Zapojený som aj v mnohých medzinárodných projektoch zameraných na aplikáciu mobilnej robotiky v poľnohospodárstve a na zavádzanie nových učebných osnov v digitálnom poľnohospodárstve.

Akej problematike sa v súčasnosti venujete vo výskume a aké sú perspektívy tejto vedeckej oblasti?

Hlavnou oblasťou môjho výskumu je využitie dronov na identifikáciu výskytu a merania koncentrácie nebezpečných plynov v ovzduší. Moja práca sa priamo zameriava na výskum vplyvu prúdenia vzduchu spôsobeného vrtulami dronu na presnosť snímania koncentrácie plynov. Žiaľ, keďže v súčasnosti neexistuje cenovo dostupné riešenie na meranie koncentrácie viacerých plynov, tento výskum je časovo a technologicky veľmi náročný. Okrem výskumu vplyvu dronu na snímače koncentrácie plynov je naším spoločným cieľom na katedre vyvinúť robotický polohovateľný mechanizmus, ktorý umožní vykonať meranie aj na mieste, kde nie je možný prístup prostredníctvom dronu. Okrem toho som členom vývojového tímu, kde pracujeme na vývoji autonómnej robotickej platformy, ktorá nesie názov SaMoRob. Táto platforma v blízkej budúcnosti umožní presné, bezpečné a hlavne samočinné aplikovanie zdraviu škodlivých látok na poľnohospodárske plodiny v ovocných sadoch a viniciach. V tomto tíme zodpovedám za konštrukčné návrhy všetkých mechanických celkov nachádzajúcich sa na robotovi.

Vidíte perspektívu svojho ďalšieho vedeckého rastu na Technickej fakulte, prípadne na Slovensku?

Áno, samozrejme. Po ukončení štúdia by som veľmi rád zaujal pozíciu odborného asistenta, z ktorej by som mohol naďalej pokračovať vo svojom dlhoročnom výskume a vývoji na Katedre

elektrotechniky, automatizácie a informatiky.

Myslíte si, že naša spoločnosť si je vedomá potenciálu, ktorý študenti v sebe majú a ich úsilie, cieľavedomosť, zodpovednosť a vytrvalosť sú dnes patrične ocenené?

Myslím si, že áno. Vďaka neustálym inováciám vo výučbovom procese je potenciál študentov každým rokom vyšší, ale samozrejme, treba dbať aj na kvalitu predmaturitného vzdelania, počas ktorého študenti nachádzajú samých seba. Súdiac podľa svojich skúseností, snaha a úsilie sú vždy určitým spôsobom ocenené, a to potom motivuje človeka k ďalším, odvážnejším cieľom.

Mohli by ste poradiť ostatným mladým ľuďom, ako sa z bežného študenta môže stať študent spolupodieľajúci sa na skvalitnení výučby a výskumu?

Je to veľmi náročná úloha, všetko však závisí od vytrvalosti a hlavne vôle študenta. Spomínam si na svoje začiatky, keď som nastúpil ako študent, a len vďaka môjmu prístupu k štúdiu a iniciatíve spraviť niečo vlastné, niečo omnoho zložitejšie a komplexnejšie v rámci záverečnej práce, sa mi podarilo postupne napredovať v mojom študentskom a kariérom živote. Samozrejme, všetko by bolo omnoho zložitejšie bez podpory rodiny a mojich kolegov, ktorí celú tú dobu pri mne stáli a podporovali ma v mojich snoch a cieľoch. Za ich pomoc a dlhoročnú podporu som im nesmierne vďačný, a aj preto sa osobne snažím podporovať mladých, talentovaných študentov na ich ceste do profesionálneho života. rch

Ľubomír Harenčár: Stáž v OECD bola skvelá skúsenosť

Jedným z bodov Memoranda o spolupráci medzi Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre a Organizáciou pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD), ktoré začiatkom októbra minulého roka v Paríži podpísali predstavitelia oboch inštitúcií, bolo vytvorenie podmienok pre krátkodobé stáže študentov na odborných direktoriátoch OECD. Prvým OECD stážistom z našej univerzity bol Ľubomír Harenčár, študent 2. ročníka inžinierskeho štúdia na Fakulte agrobiológie a potravinových zdrojov, ktorý strávil dva mesiace v centrále OECD v Paríži.

Ako prebiehal výber uchádzačov o post stážistu?

Začiatkom zimného semestra sme sa so spolužiakmi dozvedeli o ponuke stáže v OECD, na ktorú sme reagovali. Na stretnutí s Ing. Hanou Zach z rektorátu SPU, sme získali informácie o podmienkach, základných požiadavkách na stážistu a termíne nástupu. Neskôr ma kontaktoval prorektor SPU doc. Drahoslav Lančarič, ktorý zaslal môj životopis do OECD a o dva týždne som už sedel v lietadle do Paríža.

V čom spočívala náplň vašej práce?

Stážoval som na riaditeľstve trhu a poľnohospodárstva, konkrétne na oddelení kódov a schém, kde som pracoval na OECD programoch schém osív, ovocia a zeleniny. Pomáhal som pri prípravách štúdie o medzinárodnom predaji ovocia a zeleniny, ako aj pri úpravách medzinárodných postupov ich hodnotenia. Úzko som sa podieľal na organizácii výročného stretnutia členských krajín OECD v rámci schém ovocia a zeleniny, počas ktorého som mal na starosti delegátov členských krajín. Prpravoval som tiež prvé návrhy nariadení o prijímaní nových biochemických a molekulárnych techník pre identifikáciu a hodnotenie osív, vytváral a vyhodnocoval dotazníky pre členské krajiny OECD v oblasti schém osív, editoval množstvo oficiálnych dokumentov a učil sa „umeniu“ medzinárodnej spolupráce, diplomacie a hierarchie riadenia medzinárodného obchodu s osivami, zeleninou, ovocím, traktormi či inými komoditami.

Ako ste zapadli do pracovného kolektívu?

Všetci kolegovia na riaditeľstve trhu a poľnohospodárstva boli veľmi priateľskí, rovnako ako zamestnanci slovenských ambasád sídlia-cích v Paríži na čele so svojimi veľvyslancami. S množstvom milých ľudí som sa zoznámil aj v

Foto: archív LH

S veľvyslankyňou pri OECD Ingrid Brockovou (vpravo) a prvou tajomníčkou pri OECD Kristínou Gendovou Ruzsíkovou na Vianočnom koncerte v parížskom kostole L'Église de la Madeleine

Slovenskej katolíckej misii v Paríži, ktorá spája ľudí prostredníctvom bohoslužieb v slovenskom jazyku a pravidelnými posedeniami pri spoločnom obede či v Spolku francúzsko-slovenského priateľstva, ktorý sa zameriava na prezentáciu slovenskej kultúry, organizuje plesy, diskusie, vydáva časopis Spravodaj a ponúka ďalšie aktivity. Môžem povedať, že vďaka tomu bol môj sociálny život „na vysokej úrovni“. Spoznal som množstvo Slovákov žijúcich a pracujúcich v Paríži, absolvoval som ples, oslavy výročia Nežnej revolúcie, vianočné a mikulášske večierky, koncerty a mnoho ďalších neformálnych posedení, spoločných obedov a rozhovorov.

Paríž je najnavštevovanejšie mesto v Európe. Ako na vás zapôsobil?

Francúzsko je multikultúrna krajina, žije tam

množstvo ľudí rôznych národností, kultúr, náboženstiev a iných skupín, ktoré sa, napodiv, celkom dobre znášajú. Cítiť tam staré francúzske motto: sloboda, rovnosť, bratstvo. Samozrejme, Paríž je nádherné mesto, najmä na jeseň. Návštevy múzeí, galérií a kultúrnych pamiatok majú študenti zadarmo, a tak nebola núdza o program. Za zmienku však stoja aj dlho pretrvávajúce štrajky, najmä tie decembrové, keď nepremávala žiadna hromadná doprava, zatvárali sa školy, obchody či iné podniky. Ak je človek trpezlivý a tolerantný voči vzniknutej situácii a nebojí sa kráčať hodiny pešo, dokáže to vydržať a dokonca aj podporiť – a presne takí Francúzi sú. Nehovoriac o nekonečných prechádzkach, počas ktorých sa vždy nájde nejaké zaujímavé miesto na oddych, fotku alebo návštevu.

Ako po dvoch mesiacoch pobytu v štruktúrach OECD vnímate túto organizáciu?

OECD je medzinárodná organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj, ktorá sa riadi heslom Lepšie politiky pre lepšie životy. Jej pracovníci sa usilujú o vytváranie zákonov a politík, ktoré sú takpovediac šité na mieru pre členské krajiny. Hodnotením a porovnávaním prosperity, vzdelania, pracovných príležitostí, trhu či sociálnej úrovne napomáhajú k dosiahnutiu „lepšieho života“ obyvateľov jednotlivých krajín. Funkcia OECD nie je riadiaca, ale iba poradná a členské krajiny sa následne samy rozhodujú, či takéto opatrenia prijmú alebo nie.

Som úprimne vďačný SPU v Nitre, ale aj Stálej misii SR pri OECD v Paríži, našej veľvyslankyňi pri OECD Ingrid Brockovej a prvej tajomníčke pri OECD Kristíne Gendovej Ruzsíkovovej za sprostredkovanie priamej ponuky stáže v OECD. Môžem povedať, že to bola skvelá skúsenosť.

Otváracia konferencia projektu CENETSIE v Poľsku

Koncom januára (27. – 29.) sa konala úvodná konferencia projektu Central European Network for Sustainable and Innovative Economy (CENETSIE), č. PPI/APM/2019/1/00047/U/00001, v meste Poznań, Poľsko. Projekt je financovaný poľskou národnou agentúrou pre akademickú spoluprácu NAWA a je zameraný na podporu rozvoja medzinárodnej akademickej spolupráce. Koordinátorom je Poznan University of Economics and Business, lokálnou koordinátorkou na FEM SPU v Nitre je prof. Elena Horská. Medzi partnerov patrí aj Česká zemědělská univerzita v Prahe, Vysoká škola ekonomická v Prahe, D. A. Tsenov Academy of Economics in Svishtov, International Innovation Centre in Kiev, University of Szeged a University of Zagreb. Cieľom projektu je vytvoriť komunitu výskumných pracovníkov a študentov na základe dvoch základných konceptov: udržateľnosť a inovácie. Plánom je aj diseminácia nového myslenia o zdrojoch, podnikaní a ekonomike všeobecne prostredníctvom vytvorenia siete spoločných vedeckých tímov, prípravy výučbových materiálov a ďalších foriem spolupráce v tejto oblasti.

FEN na konferencii zastupoval doc. P. Rovný, doc. J. Repiský, Ing. J. Gálová, PhD., PhDr. A. Mravcová, PhD., a Mgr. P. Hargašová. JG

Zástupcovia FEM SPU v Nitre na konferencii v Poznani Foto: archív JG

Projekt SUSCOF vyzýva k udržateľnej spotrebe potravín

pokračovanie zo strany 2

Na projekte participuje okrem Slovenska aj Taliansko (koordinujúca krajina), Dánsko, Rakúsko a Švédsko. Projekt má za sebou už niekoľko etáp a vydanie publikácie Sustainable Consumption of Food, ktorá analyzuje udržateľné správanie v projektových krajinách. Jadrom celého projektu je rozsiahly dotazníkový výskum, výsledkom ktorého je SCOFI index a kompetenčná mapa, ktoré poukážu na mieru udržateľnosti v rôznych aspektoch správania sa na trhu potravín. Práve na týchto úlohách sa významnou mierou podieľa FEM SPU v Nitre a členovia projektového tímu z Katedry štatistiky a operačného výskumu. Okrem nich na projekte participuje Katedra marketingu, CVVP a najnovšie aj Katedra informatiky. Mesiac február a marec 2020 sú venované dotazníkovému prieskumu, pri tvorbe ktorého sa prejavilo množstvo rozdielnych uhlov pohľadu pri vnímaní jednotlivých otázok. Dotazník detailne

Projektový tím Fakulty ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre Foto: archív FEM

mapuje spotrebiteľské správanie, sleduje napríklad percento vyhodneného ovocia a zeleniny, pečiva, mäsa a mäsových výrobkov, úsporu pri nákupe potravín, správnosť ich skladovania, úspory pri varení, zaobchádzanie so surovinami v kuchyni, sledovanie dátumu minimálnej trvanlivosti, atď. Vzhľadom na to, že hlavný dotazník bol zostavený v anglickom jazyku, dôležitým krokom bol jeho správny preklad do slovenského jazyka, nielen po odbornej stránke, ale najmä z hľadiska pochopenia zmyslu otázky v hovorenom slove. Dotazník zisťuje reálny stav a zároveň ponúka priestor na zamyslenie a inšpiráciu, kde všade je možné ušetriť suroviny, zdroje, resp. ako sa možno stavať šetrnejšie k životnému prostrediu.

Projekt inšpiroval projektový tím k novým témam, ktoré sú zakomponované aj do výučby predmetov (napr. európsky spotrebiteľ a spotrebiteľské správanie) zameraných najmä na propagáciu a komunikáciu. Všetky tieto iniciatívy smerujú k ochrane životného prostredia a zdrojov. Za inšpiráciu stojí aj knižka Volám sa Gréta, ktorá populárnym spôsobom vysvetľuje, čo sa deje s prírodou a svetom okolo nás v závislosti od toho, ako sa správame.

Vedieť správne pomenovať veci nestačí. Na rade sú postoje a reálne správanie. Takáto implementačná fáza projektu je naplánovaná po vyhodnotení dotazníkového prieskumu a bude zahŕňať viacero aktivít, popularizujúcich túto tému. Ing. Mária Holotová, PhD., FEM

Slovensko sa stalo zakladajúcim členom svetového výskumného združenia pre potraviny, výživu a zdravie. Iniciatívu odštartovala SPU

pokračovanie zo strany 1

SR, aby sa Slovensko stalo zakladajúcim členom výskumného konzorcia zaoberajúceho sa potravinami, výživou a zdravím. Cieľom je vytvoriť digitálnu infraštruktúru. Tá by mala umožniť vedcom spájať a využívať výskumné údaje vytvorené z verejných, súkromných a spotrebiteľských zdrojov. Slovensko sa tak zaradi medzi krajiny ako je Holandsko, Spojené kráľovstvo, Dánsko či Taliansko, ktoré do Výskumnej infraštruktúry pre potraviny, výživu a zdravie (FNH-RI) už patria. Vyjadrenie politickej podpory pre Slovensko nepredstavuje finančnú záťaž.

Na čo budú klásť dôraz?

Ministerstvo školstva v materiáli, ktorý predložilo na vládu 20. februára uvádza, že FNH-RI bude vedcom poskytovať služby na generovanie a zdieľanie údajov. Dôraz sa kladie na zber, integráciu a štandardizáciu údajov, informácií,

poznatkov a odborných znalostí spotrebiteľov, verejných a súkromných zainteresovaných strán.

Vedecké služby, ktoré poskytne táto výskumná infraštruktúra, umožnia autoritatívnym orgánom, tvorcom politík, mimovládny organizáciám, potravinárskemu priemyslu či poľnohospodárom a spotrebiteľom robiť zodpovedné rozhodnutia v prospech potravinového systému.

Plná funkčnosť o štyri roky

Výskumná infraštruktúra by mala byť plne funkčná po roku 2024. Mala by vyvinúť nové a jasné výskumné štandardy pre udržateľný systém zásobovania potravinami a pochopenie správania spotrebiteľov v oblasti potravín, výživy a zdravia. V roku 2050 by malo FNH-RI pomáhať pri prechode zo súčasného neudržateľného potravinového systému na trvalo udržateľný a zdravý potravinový systém.

SPU prijali za člena európskej platformy pre podporu výskumu šľachtenia a reprodukcie hospodárskych zvierat

pokračovanie zo strany 1

nizácia vznikla v roku 2005 ako iniciatíva proaktívnych partnerov v oblasti šľachtenia, neskôr pokračovala v podobe projektu podporeného z európskych štrukturálnych fondov a od roku 2009 je oficiálnou európskou technologickou platformou.

EFFAB (European Forum of Farm Animal Breeders) je nezávislé európske fórum, ktoré reprezentuje organizácie v oblasti reprodukcie a selekcie hospodárskych zvierat. Členmi sú organizácie producentov hovädzieho dobytku, ošipných, hydiny a rýb.

V ZRKADLE

Ing. ROMANA JANOUŠKOVÁ
Pracovná pozícia:
doktorandka na Katedre do-
pravy a manipulácie Tech-
nickej fakulty a členka Akade-
mického senátu TF

Miesto narodenia: Topoľčany

Vek: 26

Čím ste chceli byť ako dieťa?

Učiteľkou, ale postupne, ako som študovala, som zmenila názor.

Čo ste študovali a prečo práve tento odbor?

Vyšťudovala som prevádzku strojov a zariadení. Dôvodom výberu bolo to, že na strednej škole som študovala ekonomiku a pravdupovediac moc ma to nebavilo. Viac ma to ťahá k technickým smerom.

S kým by ste sa chceli stretnúť a porozprávať?

Nad touto otázkou som sa nikdy nezamyslela. S každým sa rada stretnem a porozprávam.

Z čoho ste mali v poslednom období najväčšiu radosť?

Keďže som mala nedávno meniny, tešila som sa z darčiekov a hlavne z kníh. Tešia ma maličkosti.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

Chcela by som, aby bolo menej násilia na zvieratách.

Čo rada čítate (počúvate)?

Rada čítam knihy od Gustáva Murína a Jozefa Kariku, ako aj o hudobných skupinách. Počúvam hlavne rockovú a punkovú hudbu.

Aké máte koníčky?

K mojim koníckom patrí hlavne cestovanie. V lete obľubujem plávanie, korčuľovanie a celoročne sa snažím cvičiť.

Máte zlozvyk, ktorého sa neviete zbaviť?

Neviem sa zbaviť chuti na nezdravé jedlá, hlavne na hamburgery a pizzu. ☺

Aké hodnoty sú pre vás v živote najdôležitejšie?

Rodina a kamaráti.

Máte nejaký obľúbený citát?

Nikdy nebráňte škole, aby stála v ceste vášmu vzdelaniu. *rch*

PREDSTAVUJEME ZÁUJMOVÉ ZOSKUPENIA NA SPU

Psiareň v areáli SPU

Nitra je na Slovensku považovaná za mesto s veľkým rozmachom kynológie. Pravidelne sa tu organizujú rôzne druhy výstav a skúšok z výkonu psov. Už pred pár rokmi sa aj na našej alma mater začalo diskutovať o výstavbe univerzitných koterco, kde by si študenti SPU počas štúdia mohli umiestniť svojich psov.

Foto: archív MF

Perspektívne môžeme počítať, že možnosť pre študenta umiestniť svojho psa do koterca v areáli univerzity bude jedno z kritérií, ktoré budú stredoškólači pri rozhodovaní o štúdiu zvažovať. Najmä v súčasnosti, keď viacero stredných škôl svojim žiakom ponúka takúto možnosť. Už

len samotná prítomnosť exteriérových, či pracovných psov je pre človeka v dnešnej spoločnosti veľmi dobrou psychohygienickou zložkou.

Výstavba koterco v areáli SPU začala dostávať reálnu podobu v septembri minulého roka,

keď vedenie univerzity na tento účel prideliť dotáciu, ktorá bola využitá na zakúpenie a montáž koterco. Po určení lokality boli koterce v decembri postavené. Samotná psiareň vyžaduje ešte úpravy, aby bola reprezentatívna a mohla dobre slúžiť svojmu účelu. Hlavnou položkou je oplotenie areálu, ktoré je už v štádiu riešenia.

Paralelne s požiadavkou umiestniť v areáli SPU koterce sa formoval kynologický krúžok, ktorý v súčasnosti spája záujemcov o rôzne odvetvia kynológie. Krúžok pôsobí pri Katedre špeciálneho chovateľstva FAPZ. O jeho životaschopnosti svedčia tri výberové prednášky zorganizované členmi, týkajúce sa rôznych oblastí kynológie od legislatívy cez plemenitbu až po športovú kynológiu, pripravená je aj ďalšia o výžive psov. Záujem o prednášky, nielen z radu študentov, ale aj verejnosti, poukazuje na opodstatnenie tohto edukačného významu kynologického krúžku. *Martin Fik*

Foto: archív MS SČK

Valentínska kvapka krvi na SPU v Nitre

Na tradičnej februárovej akcii sa tento rok zúčastnilo 38 odvážnych darcov, z toho pätnásť prvodarcov. Najväčšie zastúpenie (jedenásť študentov) mala tento rok Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov.

Miestny spolok Slovenského Červeného kríža pri Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre ďakuje všetkým, ktorí prišli darovať i tým, ktorí ich prišli povzbudiť. *r*

VESELOU CERUZKOU

Marcel Krištofovič

JA NEPOLIEVAM. JEDINÝ ĽUDOVÝ ZVYK, KTORÝ AKCEPTUJEM, JE PÁLENIE MORENÝ.

Dve percentá pre SPU

Milé kolegyně, kolegovia, vážení priaznivci Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, aj vaše dve percentá môžu pomôcť univerzite.

Finančné prostriedky, ktoré aj vďaka vám získala SPU v Nitre v roku 2019, sa použili napríklad na nákup chemikálií, krmivo pre športové kone, výpočtovú techniku do laboratória spotrebiteľských štúdií, softvér do učební a knihy pre čiastkové knižnice na katedrách. Všetkým darcom úprimne ďakujeme a veríme, že nám zachovajú svoju priazeň.

Ak nám chcete poskytnúť svoje 2 percentá z dane aj tento rok, viac informácií nájdete na webovej stránke univerzity.

Nežná krása orchideí v znamení živých stien

Tretí ročník výstavy Nežná krása orchideí, ktorú otvorili 27. februára v Botanickej záhrade (BZ) SPU v Nitre, sa niesla v znamení živých stien, do ktorých boli inštalované orchidey.

Nádherne kvety očarili nielen vzhľadom, ale niektoré aj vôňou pripomínajúcou čokoládu či konvalinky. Zaujímavosťou boli aj takzvané kokedamy. Ide o špeciálny netradičný spôsob pestovania izbových kvetín, ale aj orchideí, pochádzajúci z Japonska. Celá rastlinná kompozícia visí vo vzduchu v závesných systémoch zo substrátu, japonského ílu a machu, uchytených pomocou špagátu alebo drôtičky.

Ako na otvorení uviedla riaditeľka Erika Mňahončáková, v zbierkach BZ SPU v Nitre je v súčasnosti 90 rodov a 290 druhov a niekoľko stoviek kultivarov a hybridov z čeľade Orchidaceae, ako aj desať rodov a sto druhov z čeľade Bromeliaceae. Zároveň informovala, že majú

najväčšiu zbierku orchideí na Slovensku, ktorú neustále rozširujú.

Výstava je už tradične s medzinárodnou účasťou. Aj tento rok pestovatelia z Rakúska a Čiech prezentovali práve zakvitnuté orchidey zo svojich zbierok. Pozornosť pútali botanické druhy orchideí ako Schoenorchis, ktoré majú len niekoľko milimetrové kvety.

Pre návštevníkov boli pripravené aj tri nočné prehliadky, počas ktorých bolo možno vidieť orchidey nasvietené farebnými svetlami a sviečkami. Zároveň bola v BZ sprístupnená výstava umeleckých obrazov s názvom V kvetoch odetá, autorky Beaty Kabíčkovéj – Vinceovej. *rch*

Foto: za

Róbert Bartolen a orchidea v interiéri

Foto: archív BZ

Známy art florista Róbert Bartolen, víťaz Medzinárodnej design súťaže za rok 2019 – FUSION FLOWERS, absolvent FZKI SPU v Nitre, je jedným z umelcov, ktorí udávajú trendy vo floristickom svete. V rámci výstavy orchideí v Botanickej záhrade sa 3. marca už tradične pod jeho vedením konal floristický seminár.

Záujem o podujatie bol aj tento rok veľký. Okrem širokej verejnosti sa na ňom zúčastnili aj žiaci záhradníckej školy v Rakoviciach a študenti FZKI SPU v Nitre v rámci predmetu viazanie a aranžovanie kvetín.

Kolekcia Róberta Bartolena je zameraná na použitie orchideí ako črepníkového kvetu, ktorý má dlhodobú estetickú účinnosť v interiéri, či už v bytových alebo verejných priestoroch. Povýšuje interiérový kvet na florálny objekt.

Starostlivosť oň je bezproblémová a umožňuje k nemu ľahký prístup. Celé objekty sú vytvorené z naturálnych materiálov, aby pôsobili stopercentne prírodne. Hlavným materiálom je mušľa ustrice, ktorá vytvára organickú štruktúru a tvar. Z nej sú vytvorené nádoby, ktoré sú doplnené rôznymi tipmi orchideí. Celková voľba rastlín je koncipovaná tak, aby vynikol výrazný kvet orchideí, ale aj originálnej nádoby. *r*

PRÁVE VYŠLI

SKRIPTÁ

V. Bárek – J. Jobbágy: Navrhovanie automatických závlahových systémov, 1. vydanie, náklad 100 ks, cena 1,90 €.

L. Kubicová: Marketingová stratégia firmy, 2. nezmenené vyd., 100 ks, 2 €.

J. Žiarovská – M. Bežo: Genetika mikroorganizmov, 1. vyd., 100 ks, 4,40 €.

Ž. Balázová a kol.: Základy biochémie, 2. upravené vyd., 300 ks, 2 €.

M. Čanigová a kol.: Technológie potravín živočíšneho pôvodu, 2. nezmenené vyd., 100 ks, 3 €.

J. Beresecká – J. Hroncová-Vicianová: Vidiecky cestovný ruch – Veda a prax, 2. doplnené a prepracované vyd., 90 ks, 5,10 €.

UČEBNICE

M. Tóth a kol.: Financial management and business risk, 1. vyd., 100 ks, 8,40 €.

D. Tančinová – Z. Mašková: Mykológia, 1. vyd., 150 ks, 4 €.

D. Bíro a kol.: Konzervovanie a úprava krmív, 2. nezmenené vyd., 300 ks, 9 €.

M. Olejár a kol.: Riadenie pohonov prostredníctvom PLC, 3. nezmenené vyd., 50 ks, 7 €.

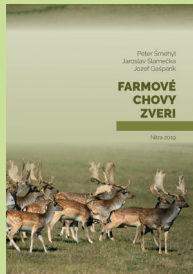
ODBORNÁ KNIŽNÁ PUBLIKÁCIA

M. Bihuňová a kol.: Letná škola zelenej infraštruktúry, 1. vyd., 55 ks, nepredajné.

Vydavateľstvo SPU

RECENZIA

Farmové chovy zveri

Vysokoškolská učebnica s uvedeným názvom vyšla vo Vydavateľstve SPU v Nitre koncom minulého roka. Autori – Ing. Peter Šmehýl, PhD., doc. Ing. Jaroslav Slamečka, CSc., a doc. Ing. Jozef Gašparík, CSc., v nej prinášajú užitočné

teoretické poznatky z danej problematiky.

Vyššie stostranová publikácia pozostáva z deviatich kapitol. Prvá je zameraná na farmový chov raticovej zveri. V úvode sa čitateľ dozvie o histórii farmového chovu raticovej zveri v Európe, následne je podrobnejšie popísaná problematika zriaďovania zverofariem, starostlivosti o životné prostredie zveri vo zverofarmách a o zdravie farmovej zveri. Uvedené sú tiež chovateľské metódy a požiadavky na šľachtiteľskú prácu, ako aj súčasný stav, zásady a perspektívy tejto činnosti. V druhej kapitole sa autori venujú klieťkovému chovu zajaca poľného, v ďalších farmovému chovu bažanta poľného, bažanta jarabého, morky divej, jarabice poľnej, kačice divej a tetrova hlucháňa. Okrem zoologického zaradenia a biologickej charakteristiky uvedenej zveri sa možno dozvedieť o zásadách a spôsoboch jej chovu, reprodukcie, výžive, kŕmení, hospodárskom význame a i.

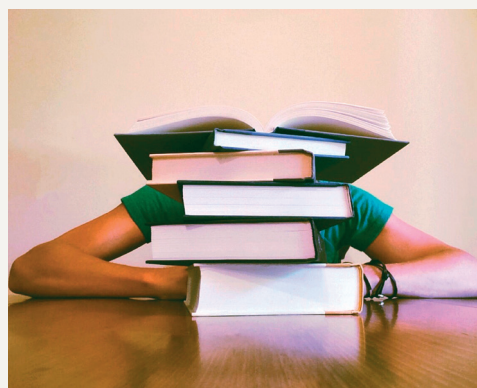
Učebnica je vhodne doplnená tabuľkami a farebnými obrázkami.

rch

Milí študenti, nie ste v tom sami. Zo života psychologickkej poradne na SPU

pokračovanie zo strany 2

obťažovaním zo strany rozídeného partnera, nedostatkom sebadôvery a celý rad rozličných nešpecifických úzkostí, ktorých pôvod bol z počiatku nejasný. Prísť k nám a poradiť sa stojí vždy určitú námahu. Väčšinou to však vypovedá o vnútornej sile jednotlivca a odhodlaní sa s ťažkosťami popasovať. Chceli by sme zdôrazniť, že cieľom nášho pracoviska nie je poskytovanie psychoterapeutickej činnosti, na to sú určení ďalší špecialisti. My chceme poskytnúť „prvú pomoc“ v oblasti psychologického poradenstva, teda porozprávať sa, rozpoznať problém, zorientovať študenta, poukázať na možné riešenia alebo nasmerovať ku klinickému psychológovi alebo psychiatrovi. Väčšinou však stačí študentov so záujmom vypočuť, dokázať, že na zvládanie ťažkostí nemusia byť sami a zvoliť vhodný, napr. osvedčený, na človeka zameralý „rogerovský“ prístup. C. R. Rogers, jeden z najznámejších psychológov, uvádza, že zo všetkých prístupov sa mu najviac osvedčil prístup založený na akceptácii, empatii a autenticite. Inými slovami akceptovať druhého takého aký

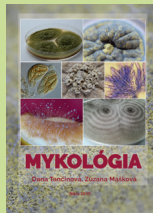

je, prejavovať sa vysoko empaticky a autenticky. Táto vzťahová ponuka vytvára psychologický priestor, ktorý podporuje osobnostný rast a umožňuje študentom prekonávať vnútorné rozpory. Takže milí naši študenti, nie ste v tom sami a v prípade potreby sú vám dvere nášho pracoviska otvorené.

PhDr. Miroslav Poláček, PhD.,
Centrum pedagogiky
a psychologického poradenstva

RECENZIA

Mykológia

Vysokoškolská učebnica s uvedeným názvom, autoriek - prof. Ing. Dany Tančinovej, PhD., a Ing. Zuzany Maškovej, PhD., vyšla vo Vydavateľstve SPU v Nitre minulý rok. Jej cieľom je priniesť najnovšie poznatky z oblasti systematiky, morfológie, ako i významu mikroskopických húb.

Ako autorky píšú, huby sprevádzajú ľudstvo od jeho prvopočiatkov. „Bez toho, aby človek tušil ich prítomnosť, ovplyvňujú jeho bytie či nebytie. Mikroskopické huby sa podieľajú na znehodnocovaní surovín na výrobu potravín, ako i samotných potravín. Spôsobujú ochorenia živočíchov vrátane človeka. Na druhej strane sú mikroskopické huby cielene využívané pri výrobe pekárskeho výrobku, piva, vína, mliečnych a mäsových výrobkov, organických kyselín, enzýmov, vitamínov, antibiotík, atď. Huby sa podieľajú na rozklade organických látok, ktoré sa dostávajú do pôdy, vody a svojou enzymatickou činnosťou ich vracajú do kolobehu látok. Od objavenia toxických metabolitov mikroskopických húb - mykotoxínov a ďalších biologicky aktívnych látok záujem o túto skupinu mikroorganizmov stále vzrastá. Na každom substráte sa nachádza viac-menej špecifická mykocenóza.“

Vyššie 180-stranová učebnica je rozdelená do 13 kapitol, je vhodne doplnená obrázkami a tabuľkami.

rch

S PIETOU

Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre s hlbokým zármutkom oznamuje, že 2. marca 2020 nás vo veku 75 rokov náhle opustila **doc. Ing. Ľudmila Mižičková, PhD.**, bývalá dlhoročná pedagogička na Katedre organizácie poľnohospodárskych podnikov, neskôr Katedre manažmentu.

Češť jej pamiatke!

Kolektív Katedry manažmentu

Knižnica - priestor pre spájanie vedy a umenia

V Slovenskej poľnohospodárskej knižnici pri SPU v Nitre otvorili začiatkom marca výstavu obrazov Kataríny Kukovej s názvom **Obrazy – príbehy**

Výstava prezentuje súbor malieb z viacerých etáp autorkinej výtvarnej tvorby, inšpirovaný umeleckými, hudobnými a literárnymi dielami. „Každá zo sérií zobrazuje určitý príbeh,“

hovorí Katarína Kuková. „Často sa inšpirujem dielami autorov z rôznych historických období. Moje vlastné práce potom predstavujú spôsob, akým ich vnímam, zaujme ma detail, farebná

kombinácia alebo pocit, ktorý si pamätám,“ prezrádza. Vo svojej tvorbe používa rôzne techniky, klasickú olejomalbu, experimentálnejšie prístupy, dripping, prácu so syntetickými farbami, či kombinovanú techniku. Pracuje tiež s dymom zo sviečky či farbou, ktorá sa používa pri reštaurátorských prácach.

Podľa slov riaditeľky SI PK Mgr. Beáty Bellérovej, PhD., výstavy umeleckých diel, ale aj študentských prác a projektov organizujú viackrát do roka. „Našou snahou je ukázať študentom a návštevníkom knižnice aj kultúrny rozmer tejto inštitúcie a zdôrazniť miesto kultúry v každodennom živote“, hovorí riaditeľka.

„Myslím si, že knižnice predstavujú zaujímavý priestor pre spájanie vedy a jednotlivých druhov umenia,“ dodáva Katarína Kuková. „Literatúra zase dáva veľký priestor vizuálnej predstavivosti, ktorá dotvára čítaný text. Preto som uvítala možnosť vystavovať svoje práce práve v Slovenskej poľnohospodárskej knižnici. Literatúra aj výtvarné umenie nám môžu pomôcť zastaviť sa, spájať jednotlivé informácie a hlbšie vnímať momenty každodenného života.“

r

Autorka obrazov Katarína Kuková a jej „príbehy“

Foto: za